

การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์โนทัศน์ของคำกริยา ‘나다’
กรณีเปรียบเทียบการแสดงอารมณ์โกรธ : 화가 나다 และ 열을 받다
The Conceptual Metaphorical Extension of the Verb ‘나다’
A Comparative Case of Expressing Anger : 화가 나다 and 열을 받다

ชุลีวรรณ ไหลเจริญ (Chuleewan Laicharoen) Email : ployhaneul@gmail.com ^{1*}

¹สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมเกาหลี (ภาษาศาสตร์เกาหลี) มหาวิทยาลัยคยองฮี สาธารณรัฐเกาหลี
(Department of Korean Language and Literature (Korean Linguistics), Kyung Hee University, Republic of Korea)

*Corresponding Author. E-mail : ployhaneul@gmail.com

(Received: 27 March 2025; Revised: 16 May 2025; Accepted: 6 June 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษาในบทความนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ความหมายเชิงอุปลักษณ์ของคำกริยา “나다” เมื่อใช้ร่วมกับอุปลักษณ์ “ไฟ” และ “ความร้อน” โดยเฉพาะในบริบทการแสดงอารมณ์โกรธ เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการรับรู้และการแสดงออกทางอารมณ์ในภาษาเกาหลี การใช้คำกริยา “나다” ในภาษาเกาหลีแสดงถึงการขยายความหมายที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ทางกายภาพและอารมณ์ เช่น การเกิดขึ้นภายในและการแสดงออกจากภายนอก โดยใช้แนวคิดของอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เพื่ออธิบายการเกิดอารมณ์โกรธในลักษณะที่แสดงถึงของเหลวที่บรรจุภายในร่างกายหรือจิตใจและอาจล้นออกมาเมื่อถูกกระตุ้นจากปัจจัยภายนอก ทั้งนี้ การใช้กลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” ยังสะท้อนถึงความแตกต่างในการแสดงอารมณ์โกรธในบริบททางวัฒนธรรมเกาหลีที่จำแนกระหว่างกระบวนการของการเกิดอารมณ์ภายในและการถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก

นอกจากนี้ บทความยังอธิบายถึงบทบาทของทฤษฎีอุปลักษณ์ในทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน ซึ่งช่วยให้เข้าใจถึงการใช้ภาษาในการสะท้อนความคิดและประสบการณ์ของมนุษย์ในแง่ของการรับรู้และการแสดงออกทางอารมณ์ โดยผ่านการใช้รูปแบบอุปลักษณ์ต่าง ๆ เช่น อุปลักษณ์ในรูปแบบของภาชนะและโครงร่างภาพ เพื่ออธิบายถึงการเข้าใจอารมณ์โกรธผ่านการเปรียบเทียบกับไฟและความร้อน การศึกษานี้จะช่วยให้เราเข้าใจถึงการรับรู้อารมณ์ในภาษาต่าง ๆ และความเชื่อมโยงระหว่างการแสดงออกทางภาษาและประสบการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม รวมถึงการรับรู้ทางจิตใจของผู้พูดในภาษาเกาหลี

คำสำคัญ : อุปลักษณ์ ; อุปลักษณ์มโนทัศน์ ; ภาษาศาสตร์ปริชาน ; การแสดงอารมณ์โกรธ

Abstract

This study aimed to investigate the metaphorical meaning of the verb "나다" when combined with the metaphors "Fire" and "Heat," especially in the context of expressing anger, to understand the process of emotional perception and expression in Korean. The use of the verb "나다" in Korean illustrates an expansion of meaning connected to both physical and emotional experiences, such as internal occurrences and external expressions through conceptual metaphors. The metaphors are used to explain the emergence of emotions, such as anger, which is conceptualized as a liquid contained within the body or mind and may overflow when triggered

by external factors. The expressions "화가 나다" (hwa-ga na-da) and "열을 받다" (yeol-eul bat-da) reflect the distinction in expressing anger in the Korean cultural context, differentiating the internal process of emotion and the external stimuli that provoke it.

Additionally, this study demonstrated the role of metaphor theory in cognitive linguistics, which helps to understand how language reflects human thought and experience in terms of emotional perception and expression through various metaphorical forms. For example, container metaphors and image schemas are used to explain the understanding of anger through comparisons to fire and heat. Furthermore, this study provided insight into the perception of emotions in different languages and the connection between language expression and the social, cultural, and psychological experiences of Korean speakers.

Keywords : Metaphor ; Conceptual Metaphor ; Cognitive Linguistics ; Expression of anger

บทนำ

อารมณ์โกรธถูกเปรียบเทียบได้หลากหลายผ่านอุปลักษณ์โน้ตทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับไฟ ความร้อน การระเบิด พายุ หรือแม้แต่สัตว์ร้าย การใช้อุปลักษณ์โน้ตทัศน์ดังกล่าวเพื่อสื่อถึงอารมณ์โกรธพบได้ทั้งในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตลอดจนภาษาเกาหลี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุปลักษณ์ “ไฟ” และ “ความร้อน” ในภาษาไทย “อุปลักษณ์ไฟ” หมายถึง รูปภาษาที่จัดอยู่ในวงความหมายของ “ไฟ” ซึ่งเป็นการนำคำหรือถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับไฟมาใช้เปรียบเทียบกับอารมณ์โกรธ เช่น เพลิง ลูก ไหม้ มอด ดังตัวอย่างประโยค “เย็นลึงจมอยู่กับเพลิงแค้นที่ลุกไหม้อยู่ในใจจนผ่ายผอม” (ดอกส้มสีทอง, 2542, น. 300, อ้างถึงใน ศุภชัย ตະวิชัย , 2549) ขณะที่ภาษาอังกฤษตามแนวคิดของ Lakoff และ Kövecses (1983) พวกเขาอธิบายว่าอารมณ์โกรธถูกสร้างขึ้นและเข้าใจผ่านอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphors) โดยมีโครงสร้างหลัก เช่น ความโกรธคือไฟ (ANGER IS FIRE) ดังตัวอย่างประโยค “He was burning with anger.” (เขาเดือดดาลด้วยความโกรธ) หรือโครงสร้าง “ความโกรธคือของเหลวร้อนในภาชนะ” (ANGER IS A HOT FLUID IN A CONTAINER) ดังตัวอย่างประโยค “You make my blood boil.” (เธอทำให้ฉันเดือดพล่าน) ส่วนการแสดงอารมณ์โกรธในภาษาเกาหลีที่ใช้อย่างทั่วไปในชีวิตประจำวัน มาจากการประสมคำนามและคำกริยา ได้แก่ กลุ่มคำ “화가 나다” (화나다) และ “열을 받다” (열받다) ทั้งสองกลุ่มคำนี้ล้วนแสดงอารมณ์โกรธทั้งสิ้น โดยกลุ่มคำดังกล่าวเกิดจากการใช้อุปลักษณ์ “ไฟ” (화) และ “ความร้อน” (열) ประสมกับคำกริยา “나다” และคำกริยา “받다” อนึ่งในบทความนี้ผู้เขียนมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ของคำกริยา “나다” เมื่อถูกใช้ร่วมกับอุปลักษณ์ไฟในการแสดงอารมณ์โกรธ

คำกริยา “나다” หมายถึง 1. โผล่ งอก ขึ้น 2. มี มีขึ้น 3. เกิด โผล่ (National Institute of Korean Language, 2025) คำกริยานี้เป็นคำกริยาที่ใช้ในชีวิตประจำวันและมีบทบาทสำคัญในบริบทที่หลากหลาย คำกริยา “나다” ไม่ได้เป็นคำกริยาที่ใช้ร่วมกับคำนามเพื่อสื่อความหมายถึงการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์ทางกายภาพ เช่น “피가 나다” (เลือดออก) “눈물이 나다” (น้ำตาไหล) “땀이 나다” (เหงื่อออก) แต่เพียงเท่านั้น หากแต่ยังเป็นคำกริยาสำคัญในแง่ของการแสดงออกถึงแนวคิดนามธรรมและอารมณ์ความรู้สึกอีกด้วย เช่น “생각이 나다” (คิดออก นึกได้) หรือ “신이 나다” (ร่าเริงใจ) เช่นนี้ คำกริยา “나다” จึงมีความหมายครอบคลุมในหลายระดับและสะท้อนประสบการณ์ รวมถึงวิถีคิดของผู้พูดอีกด้วย (Baek, 2010) คุณลักษณะเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทของคำกริยา “나다” ที่นอกเหนือไปจากโครงสร้างทางไวยากรณ์พื้นฐาน กล่าวคือ การเผยให้เห็นบริบททางวัฒนธรรมและกระบวนการรับรู้ผ่านการขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ โดยเฉพาะในแง่ของการแสดงออก

ทางอารมณ์ (Jang, 2024) คำกริยา “나다” มีบทบาทสำคัญในการแสดงออกถึงสภาวะอารมณ์ที่หลากหลาย เช่น ความโกรธ ความสุข ความเศร้า ซึ่งแสดงถึงประสบการณ์ภายในของผู้พูดที่ส่งออกสู่ภายนอก (Jo, 2021) บทความนี้มุ่งเน้นการศึกษาคำกริยา “나다” ที่ใช้ในการแสดงอารมณ์ “โกรธ” โดยวิเคราะห์ผ่าน “กลุ่มคำที่มักใช้ร่วมกัน” หรือ “คำกริยาประสม” (합성 동사) ได้แก่ “화가 나다” (โกรธ โมโห) และ “열을 받다” (โกรธ โมโห) เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความหมายของคำกริยานี้ในบริบทดังกล่าว

กลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” มีความหมายถึงอารมณ์โกรธที่ผู้พูดภาษาเกาหลีนิยมใช้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าทั้งสองกลุ่มคำนี้จะแสดงถึงอารมณ์โกรธเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันอย่างละเอียดอ่อนในแง่ของวิธีการใช้และความหมายที่แฝงอยู่ กลุ่มคำ “화가 나다” บ่งบอกถึงกระบวนการที่ความโกรธเกิดขึ้นภายในและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่กลุ่มคำ “열을 받다” แสดงถึงอารมณ์โกรธที่ได้รับการกระตุ้นจากสถานการณ์หรือปัจจัยภายนอก ความแตกต่างนี้สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการใช้อุปลักษณ์ในภาษาเกาหลีเพื่อแสดงออกถึงความโกรธในมุมมองที่ต่างกัน และช่วยให้สามารถสำรวจความเข้าใจของผู้พูดเกี่ยวกับต้นเหตุและกระบวนการเกิดอารมณ์ได้ การเลือกศึกษาสองกลุ่มคำนี้มีเป้าหมายเพื่อแสดงให้เห็นว่าการแสดงออกทางอารมณ์ในภาษาเกาหลีมีความเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางวัฒนธรรมและกระบวนการรับรู้อย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์วิธีที่คำกริยา “나다” ขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ในบริบทการแสดงออกทางอารมณ์ เพื่อทำความเข้าใจว่าอารมณ์เกิดขึ้นและถูกแสดงออกทางภาษาอย่างไร
2. เพื่อเปรียบเทียบความหมายเชิงอุปลักษณ์ของกลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” พร้อมอภิปรายว่าทั้งสองกลุ่มคำนี้สะท้อนบริบททางวัฒนธรรมและสังคมของผู้พูดภาษาเกาหลีอย่างไร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. บริบททางวัฒนธรรมของการแสดงออกทางอารมณ์ “โกรธ” ในภาษาเกาหลี

การแสดงออกทางอารมณ์ “โกรธ” ในภาษาเกาหลีมักเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ตามที่บทความนี้ได้มุ่งเป้าหมายการศึกษาไปที่กลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” นั้น เนื่องจากทั้งสองกลุ่มคำล้วนแสดงถึงอารมณ์โกรธทั้งสิ้น แม้ว่าลักษณะการแสดงออกนั้นจะสะท้อนเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมเกาหลีบางประการที่แตกต่างกัน คำว่า “화” (火) เป็นคำนามในภาษาเกาหลี หมายถึง “ไฟ” และยังหมายถึง “ความโกรธ ความโมโห” ในเชิงอุปลักษณ์ได้อีกด้วย เมื่อคำว่า “화” รวมกับคำกริยา “나다” แปลว่า “โผล่ ออกขึ้น ออก” จะกลายเป็นกลุ่มคำ “화가 나다” หรือ “화나다” แปลความตรงตัวได้ว่า “ไฟออกมา” อย่างไรก็ตาม ความหมายข้างต้นไม่ได้ถูกนำไปใช้ หากแต่ใช้เพื่อสื่อความถึงอารมณ์โกรธ โดยสามารถแปลความได้ว่า “โกรธ ไม่พอใจ ไม่สบายอารมณ์เป็นอย่างยิ่ง” กลุ่มคำนี้เน้นถึงอารมณ์โกรธที่เกิดขึ้นจากภายในและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งอาจสะท้อนถึงแนวโน้มทางวัฒนธรรมเกาหลีที่พยายามควบคุมหรือปกปิดอารมณ์ภายในเอาไว้ ในขณะเดียวกัน คำว่า “열” (熱) เป็นคำนามในภาษาเกาหลีเช่นกัน หมายถึง “ความร้อน พลังงานที่ทำให้ร้อน” เมื่อรวมกับคำกริยา “받다” แปลว่า “ได้รับ” จะกลายเป็นกลุ่มคำ “열을 받다” หรือ “열받다” แปลความตรงตัวได้ว่า “ได้รับความร้อนหรือพลังงานที่ทำให้ร้อน” เช่นเดียวกับการแปลความของกลุ่มคำ “화가 나다” หรือ “화나다” ความหมายแบบตรงตัวของกลุ่มคำ “열을 받다” หรือ “열받다” จึงไม่ได้ถูกนำไปใช้เช่นกัน หากแต่จะใช้ในความหมายที่สื่อถึงอารมณ์โกรธเช่นเดียวกับกลุ่มคำ “화가 나다” หรือ “화나다” ซึ่งมีความหมายว่า “성 이 나서 화기 (火氣)가 생긴다.” (National Institute of Korean Language, 2025) หรือ “อารมณ์โกรธพุ่งขึ้นจนรู้สึกร้อนวูบวาบ” ทั้งนี้ กลุ่มคำ “열을 받다” หรือ “열받다” ใช้แสดงถึงอารมณ์โกรธที่เกิดจากปัจจัยภายนอกมากกระทบหรือกระตุ้น และยังเน้นให้เห็นว่าความรู้สึกนั้นเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมภายนอก

เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาอื่น เช่น ภาษาอังกฤษ "I am angry" (ฉันโกรธ) เป็นการแสดงอารมณ์โกรธในลักษณะที่ผู้พูดกับอารมณ์เป็นสิ่งเดียวกัน ส่วนในภาษาไทย "ฉันโกรธ" ก็มีความหมายตรงตัวว่า "ฉันโกรธ" หรือ "ฉันรู้สึกโกรธ" ซึ่งสะท้อนว่าความรู้สึกโกรธเป็นส่วนหนึ่งของตัวผู้พูด ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีความคล้ายคลึงกันในการเน้นความเป็นส่วนหนึ่งระหว่างบุคคลกับอารมณ์ ขณะที่ภาษาเกาหลี กลุ่มคำ "화가 나다" และ "열을 받다" มักแสดงให้เห็นว่าอารมณ์นั้นแยกออกจากตัวผู้พูด และมองว่าอารมณ์เป็นสิ่งภายนอก เสมือนว่าเป็นสิ่งอื่นที่เข้ามามีอิทธิพล มากกว่าอารมณ์ที่ฝังอยู่ในตัวผู้พูดโดยตรง นี่คือตัวอย่างหนึ่งที่แสดงว่าการรับรู้อารมณ์ในภาษาเกาหลีนั้นขยายจากประสบการณ์ส่วนตัวไปสู่บริบททางสังคม

2. อุปลักษณ์ตามแนวคิดของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Metaphor in Cognitive Linguistics)

นักภาษาศาสตร์ George Lakoff และ Mark Johnson (1980) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณ์ไว้ในหนังสือ Metaphor We live by (Lakoff & Johnson, 1980) ว่าอุปลักษณ์ไม่ใช่เพียงเรื่องการใช้ภาษาเชิงเปรียบเทียบในชีวิตประจำวันเท่านั้น หากแต่เกี่ยวข้องกับความคิด สังคม อารมณ์ และความรู้สึก ซึ่งสามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผล กล่าวคือ การใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน บอกให้รู้ว่าคนที่ใช้ภาษาในสังคมนั้นมีระบบความคิดหรือมโนทัศน์เกี่ยวกับประเด็นหรือเรื่องต่าง ๆ อย่างไร ทั้งหมดนี้เกี่ยวข้องกับโลกซึ่งปรากฏในความคิดของมนุษย์และไม่เกี่ยวข้องกับคำ หากแต่มนุษย์ใช้ภาษากันเป็นประจำจนกระทั่งลืมนึกไปว่าตนกำลังใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบ อุปลักษณ์ตามแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน จึงสะท้อนระบบมโนทัศน์ของคนในสังคมนั้น ๆ เรียกว่า อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual metaphor) (ซัซวีร์ ศรีลัมพ์, 2548)

อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ตามแนวคิดของ George Lakoff และ Mark Johnson (1980) ระบุว่ามนุษย์เข้าใจแนวคิดนามธรรมผ่านประสบการณ์ทางกายภาพ โดยมีอุปลักษณ์เป็นพื้นฐานของกระบวนการคิดและการรับรู้ของมนุษย์ อุปลักษณ์ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การใช้ภาษาในเชิงวรรณกรรม แต่ยังซึมซับอยู่ในชีวิตประจำวันและวิถีการที่มนุษย์มองโลก เช่น มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องเวลาที่ว่า "เวลาเป็นเงิน" (TIME IS MONEY) เราจึงมักพูดว่า "save time" "waste time" หรือ "spend time" ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามนุษย์เข้าใจ "เวลา" ผ่านกรอบแนวคิดของ "เงิน" นอกจากนี้ยังมีมโนทัศน์อื่น ๆ ที่พวกเขาระบุไว้อย่างน่าสนใจ โดยเป็นคำที่มีความหมายบ่งบอกถึงทิศทางทั้งที่เป็นคำกริยาหรือคำบุพบทในภาษาอังกฤษ เรียกว่า "อุปลักษณ์เชิงทิศทาง" (Orientational metaphors) ซึ่งเป็นอุปลักษณ์ที่เกิดจากประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับร่างกายของมนุษย์ คำศัพท์ที่แสดงอุปลักษณ์ประเภทนี้ เช่น คำบอกทิศทาง ขึ้น-ลง เข้า-ออก หน้า-หลัง ลึก-ตื้น ศูนย์กลาง-รอบนอก (Lin, 2024) อุปลักษณ์เชิงทิศทางนี้เป็นที่มาของมโนทัศน์เกี่ยวกับความสุขและความทุกข์ที่ว่า "ความสุขอยู่ข้างบน ความทุกข์อยู่ข้างล่าง" (HAPPY IS UP; SAD IS DOWN) มโนทัศน์เรื่อง "ความสุข" ในการวางตำแหน่งเชิงพื้นที่ว่า "อยู่ข้างบน" นั้น นำไปสู่คำกล่าวในภาษาอังกฤษอื่น ๆ เช่น "I'm feeling up" ซึ่งหมายถึงความถึง "I'm feeling happy" (ฉันมีความสุข) อีกด้วย

2.1 อุปลักษณ์ในรูปแบบของภาชนะ (Container metaphors)

"อุปลักษณ์ในรูปแบบของภาชนะ" (Container metaphors) เป็นหนึ่งในแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการอธิบายวิธีที่มนุษย์ใช้การอุปลักษณ์เพื่อทำความเข้าใจโลกและประสบการณ์ของตน เกิดจากการที่มนุษย์รับรู้ร่างกายของตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบตัวในรูปแบบของ "ภายใน" และ "ภายนอก" เช่น มนุษย์มองร่างกายของตนเป็นเหมือน "ภาชนะ" ที่มีขอบเขตแยกส่วนภายใน (inside) กับภายนอก (outside) อย่างชัดเจน สะท้อนผ่านการใช้ภาษาเพื่อแสดงอารมณ์และประสบการณ์ในรูปแบบของภาชนะ ทั้งนี้ ประสบการณ์และอารมณ์มักถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ "บรรจุอยู่" ในร่างกายหรือจิตใจของมนุษย์ กล่าวคือ "มนุษย์คือภาชนะ" (사람은 그릇이다 : People are Containers) ตามแนวคิดของ Lakoff (1996) มนุษย์ถูกมองว่าเป็นภาชนะที่มีขอบเขต "ร่างกาย" ซึ่งมีขอบเขตที่ชัดเจนจึงสามารถเปรียบได้กับ "ภาชนะ" สิ่งต่าง ๆ เช่น อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก จึงถูกมองว่าอยู่ภายใน

ร่างกายของมนุษย์ สามารถเข้าและออกจากร่างกายได้ ลักษณะเช่นนี้เหมือนกับของเหลวหรือสิ่งของที่อยู่ในภาชนะตามแนวคิด “มนุษย์คือภาชนะที่บรรจุอารมณ์ความรู้สึก” (사람은 감정을 담는 그릇이다) (Peña, 2003) ตัวอย่างเช่น “He is full of happiness.” (เขาเต็มไปด้วยความสุข) “I feel empty.” (ฉันรู้สึกว่างเปล่า) “He was bursting with pride.” (เขาภูมิใจจนแทบระเบิด) อุปลักษณณ์ในรูปแบบของภาชนะข้างต้นนี้จึงสะท้อนการใช้พื้นที่ทางกายภาพเพื่ออธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมดังตัวอย่างประโยคข้างต้น

ในบทความนี้ผู้เขียนจะอธิบายถึงการขยายความหมายเชิงอุปลักษณณ์ของคำกริยา “나다” (โผล่ งอกขึ้น ออก) บนพื้นฐานของแนวคิดอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “อุปลักษณณ์ในรูปแบบของภาชนะ” มุ่งไปที่การแสดงอารมณ์โกรธในภาษาเกาหลี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า “ความโกรธคือของเหลวร้อน” (ANGER IS A HOT FLUID) (Kövecses, 2000) เมื่อพิจารณากลุ่มคำว่า “화가 나다” หรือแปลตรงตัวได้ว่า “ความโกรธออกมา” ในที่นี้ความโกรธจึงเปรียบเสมือนของเหลวในภาชนะที่อาจล้นหรือระเบิดออก แนวคิดอุปลักษณณ์ในรูปแบบของภาชนะช่วยให้เราเข้าใจได้ว่าความโกรธเหมือนกับของเหลวที่บรรจุอยู่ภายในภาชนะ มโนทัศน์ดังกล่าวสื่อถึงความรุนแรงและการควบคุมไม่ได้ของอารมณ์ อีกทั้งคำกริยา “나다” ในบริบทนี้ยังสามารถขยายความหมายเชิงอุปลักษณณ์ โดยแสดงถึงกระบวนการที่ความโกรธในภาชนะอันหมายถึงร่างกายหรือจิตใจของมนุษย์ ถูกเผยออกมาภายนอกเหมือนกับของเหลวที่ล้นออกจากภาชนะ ซึ่งเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับแนวคิดอุปลักษณณ์ที่อิงประสบการณ์ (Experiential Metaphor) ตามที่ Lakoff และ Johnson (1980) เสนอไว้

2.2 โครงร่างภาพ (Image Schema)

อุปลักษณณ์ทางภาษาเชื่อมโยงกับ “โครงร่างภาพ” (Image Schema) ที่เกิดจากประสบการณ์ทางกายภาพ Johnson (1987) ระบุว่าโครงร่างภาพช่วยสร้างโครงสร้างทางความคิดและการรับรู้ของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงร่างภาพภาชนะ (Container Schema) มีบทบาทสำคัญในการอธิบายแนวคิดนามธรรมในกลุ่มคำ “화가 나다” กล่าวคือ กระบวนการที่ความโกรธถูกขังอยู่ในพื้นที่ภายใน เช่น ร่างกาย จิตใจ และล้นออกมา ดังเช่นความโกรธที่เกิดขึ้นจากภายในจนสุดท้ายล้นออกมาในรูปแบบของการแสดงออกทางอารมณ์ คำกริยา “나다” ในกลุ่มคำ “화가 나다” จึงทำหน้าที่เป็นเครื่องมือขยายความหมายเชิงอุปลักษณณ์ในกระบวนการแสดงอารมณ์และการเคลื่อนไหวของอารมณ์

3. โครงร่างการนำเข้า (Input Schema)

ขณะที่กลุ่มคำ “화가 나다” ใช้อุปลักษณณ์ “ไฟ” เพื่อแสดงถึงความโกรธที่เกิดขึ้นภายในและล้นออกมาภายนอก กลุ่มคำ “열을 받다” กลับใช้อุปลักษณณ์ “ความร้อน” ในการแสดงถึงความโกรธที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและนำเข้าสู่ภายในแทน แม้ว่าทั้งสองกลุ่มคำจะอธิบายถึงกระบวนการเกิดอารมณ์ที่แตกต่างกัน แต่สามารถสื่อความหมายถึงความโกรธได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ กระบวนการเกิดอารมณ์ของกลุ่มคำ “열을 받다” สามารถอธิบายผ่านโครงร่างการนำเข้า (Input Schema) ในทฤษฎีการผสมแนวคิด (Conceptual Integration Theory) ของ Fauconnier และ Turner (2002) ซึ่งอธิบายว่าการผสมผสาน (Integration) ระหว่างโครงร่างนำเข้า (Input Schema) สองโครงร่าง ได้แก่ โครงร่างทางกายภาพ “ความร้อน” และ โครงร่างทางอารมณ์ “ความโกรธ” เกิดการผสมผสานกันและสร้างสรรค์ความหมายใหม่ขึ้น นั่นคือ “ความโกรธ” ผ่านการขยายความหมายเชิงมโนทัศน์ด้วย “ความร้อน”

คำว่า “열” (ความร้อน) ในกลุ่มคำว่า “열을 받다” จึงถูกใช้ในการเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณณ์ กล่าวคือ ความร้อนเป็นพลังงานที่กระตุ้นความรู้สึกภายในของผู้พูด ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวคิดโครงร่างภาพ (Image Schema) ตามแนวคิดของ Johnson (1987) เช่น โครงร่างภาชนะ (Container Schema) และโครงร่างเส้นทาง (Path Schema) โดยแสดงถึงกระบวนการที่ปัจจัยภายนอกเข้าสู่ภายในและกระตุ้นอารมณ์ของบุคคลนั้น นอกจากนี้การเน้นปัจจัยภายนอกในภาษาเกาหลียังสะท้อนถึงวิถีคิดที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของบุคคลกับปัจจัยภายนอก ซึ่งอาจ

พิจารณาได้ว่าการแสดงออกทางอารมณ์ในภาษาเกาหลีมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งกระตุ้นหรือปัจจัยภายนอก ดังจะเห็นได้จากกลุ่มคำ “열을 받다”

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ของคำกริยา “나다”

บทความนี้ศึกษาวิเคราะห์ประโยคที่รวบรวมจาก Twitter เนื่องจากเป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างตรงไปตรงมาและเป็นอิสระเมื่อเปรียบเทียบกับช่องทางอื่น เช่น Facebook หรือ Instagram เนื่องจากผู้ใช้ Twitter ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตน จึงสามารถแสดงความคิดเห็นและแสดงอารมณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้สึกเชิงลบอย่างเช่นอารมณ์โกรธได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ทั้งนี้ ผู้เขียนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อคัดเลือกประโยคที่ปรากฏกลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” จำนวนทั้งสิ้น 60 ประโยค แบ่งเป็นประโยคที่มีคำว่า “화가 나다” และ “열을 받다” อย่างละ 30 ประโยค ซึ่งอยู่ในรูปแบบการผันคำกริยาที่หลากหลาย ผลจากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวด้วย “แบบวิเคราะห์การใช้กลุ่มคำ ‘화가 나다’ และ ‘열을 받다’ ของชาวเกาหลี” ได้ข้อสรุปโดยจำแนกตามลักษณะการใช้กลุ่มคำที่แสดงถึงระดับความรุนแรงของอารมณ์ สภาพแวดล้อมของการใช้ และเจตนาของผู้พูด การจำแนกเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าแต่ละกลุ่มคำถูกใช้ในบริบทที่หลากหลายและมีความแตกต่างในวิธีการแสดงออกทางอารมณ์ พิจารณาได้จากตัวอย่างผลการวิเคราะห์ ดังนี้

- (1) 앞머리 맘에 안 들다. 화가 나다. [ผมหน้าม้าไม่ถูกใจเลย โกรธจัง]
- (2) 인터넷 왜 갑자기 끊기는데 열 받아. [อินเทอร์เน็ตทำไมถึงดับไปเฉย ๆ หงุดหงิดมาก]
- (3) 너무 화난다. 국가가 “나”를 대놓고 무시한다는 이유로 울컥할 정도로 화가 나기는 처음임. [โกรธมาก ประเทศนี้มันเฉยต่อ “ฉัน” อย่างชัดเจน เป็นครั้งแรกที่ฉันโมโหจนแทบร้องไห้]
- (4) 화가 나니까 두통이 안 느껴짐 다시 탄핵 외치려 갈게 씨 XXXXX 아. [โกรธจนไม่รู้สึkpวดหัวเลย เดี่ยวฉันจะไปตะโกนเรียกร้องให้มีการถอดถอนอีกครั้ง ไอ้XXXX]

ประโยค (1) และ (2) แสดงถึงอารมณ์ที่ไม่รุนแรงเกินไป ดังนั้นการใช้คำว่าโกรธในกรณีนี้จะสื่อถึงความหงุดหงิดหรือไม่พอใจที่สามารถพบได้ในสถานการณ์ประจำวัน กรณีดังกล่าวผู้พูดเลือกใช้ทั้งกลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” ขณะที่ประโยค (3) และ (4) แสดงถึงความโกรธที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กว้างกว่าเหตุการณ์เฉพาะส่วนบุคคลเท่านั้น ซึ่งประโยคดังกล่าวไม่ได้แค่แสดงความหงุดหงิดทั่วไป แต่ยังสะท้อนถึงความโกรธที่ลึกซึ้งมากขึ้น โดยพบว่าผู้พูดเลือกใช้กลุ่มคำ “화가 나다” ในประโยคที่มีเนื้อหาที่กว้างกว่าเหตุการณ์เฉพาะส่วนบุคคล

2. เปรียบเทียบความหมายเชิงอุปลักษณ์ของ “화” (ไฟ) และ “열” (ความร้อน)

จากการรวบรวมประโยคใน Twitter พบว่าการใช้กลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” มีหลากหลายบริบท จึงทำให้ยากต่อการจำแนกความแตกต่างระหว่างทั้งสองคำ โดยเฉพาะในกรณีที่คำทั้งสองนี้มีความหมายคล้ายกันและสามารถใช้สลับกันได้ตามสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น

- (5) 나는 너무 화가 났어. 한밤중에 알람 시계가 왜 울렸어!! 아아아아아아!
- [ฉันโกรธมากเลย ทำไมเสียงนาฬิกาปลุกถึงดังกลางดึก!! อ้ากกกกกก!]
- (6) 열 받아서 친구랑 한잔하러 왔어용. [หงุดหงิดเลยมาดื่มกับเพื่อนสักแก้ว]

ในตัวอย่าง (5) การใช้ “화가 났어” สามารถเปลี่ยนเป็น “열 받았어” ได้ ส่วนการใช้คำว่า “열 받아서” ในตัวอย่าง (6) ก็สามารถเปลี่ยนเป็น “화나서” และใช้ได้อย่างเป็นธรรมชาติเช่นกัน จากการวิเคราะห์ประโยคส่วน

ใหญ่ พบว่า “화가 나다” และ “열을 받다” ใช้ในความหมายที่คล้ายคลึงกันมาก อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญคือต้องพิจารณาความแตกต่างโดยนัยระหว่างทั้งสองกลุ่มคำนี้ โดยผู้เขียนได้พิจารณาการใช้กลุ่มคำทั้งสองในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การใช้ “화가 나다” ร่วมกับคำวิเศษณ์ “단단히”

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพบว่าการใช้คำวิเศษณ์อย่างเช่น 너무 (มากเกินไป เหลือเกิน) 약간 (เล็กน้อย นิดหน่อย) 갑자기 (อย่างไม่ทันรู้ตัว อย่างกะทันหัน ทันทีทันใด) 자꾸 (เป็นประจำ เสมอๆ บ่อยๆ) 잠시 (ชั่วคราว ชั่วคราว) เพื่อขยายกลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” อย่างไรก็ตาม พบว่าในกรณีของคำวิเศษณ์ “단단히” นั้น มีการใช้ร่วมกับกลุ่มคำ “화가 나다” แต่ไม่พบการใช้ร่วมกับกลุ่มคำ “열을 받다” อนึ่ง คำวิเศษณ์ “단단히” ไม่เพียงใช้ร่วมกับกลุ่มคำ “화가 나다” เท่านั้น อ้างอิงจากพจนานุกรมภาษาเกาหลี คำวิเศษณ์ “단단히” มีความหมายว่า 1. อย่างหนักแน่น อย่างมั่นคง อย่างตรงตัง 2. อย่างเข้มแข็ง อย่างหนักแน่น (National Institute of Korean Language, 2025) และมักใช้ในประโยค เช่น “단단히 결심하다” หรือ “마음을 단단히 먹어라” การใช้คำวิเศษณ์ “단단히” ร่วมกับกลุ่มคำ “화가 나다” จึงเป็นการแสดงความหมายถึงพลังภายในที่เข้มข้นอันเนื่องมาจากอารมณ์ ซึ่งเชื่อมโยงกับการแสดงความรู้สึกภายในร่างกายที่เติบโตและค่อย ๆ เพิ่มขึ้นเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในทางตรงกันข้าม กลุ่มคำ “열을 받다” มักถูกใช้ในกรณีที่อารมณ์เกิดจากปัจจัยภายนอก ดังนั้น การใช้คำวิเศษณ์ “단단히” ร่วมกับกลุ่ม “열을 받다” จะทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งกันและไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับความหมายของอารมณ์ที่เน้นการเกิดจากภายใน

2.2 การใช้ “화가 나다” ในการให้ความรู้สึกแก่สิ่งที่ไม่มีความรู้สึก

(7) 비오다 눈오다 천둥치다 날씨가 화가 났어.

[เดี๋ยวฝนตก เดี่ยวหิมะตก เดี่ยวฟ้าร้อง อากาศพิโรธแล้วละ]

โดยส่วนใหญ่กลุ่มคำ “화가 나다” ใช้เพื่อแสดงอารมณ์ของมนุษย์ แต่สามารถใช้ในกรณีที่ประธานของประโยคเป็นสิ่งที่ไม่มีมนุษย์ กล่าวคือ เป็นสิ่งที่ไม่มีอารมณ์ความรู้สึกได้เช่นเดียวกัน เช่น สภาพอากาศ ในตัวอย่าง (7) การใช้ “날씨가 화가 났어” เป็นการใช้นามวิเศษณ์เปรียบเทียบและการให้ความรู้สึกแก่สิ่งที่ไม่มีความรู้สึก อย่างเช่น “ธรรมชาติ” ประโยคดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากลุ่มคำ “화가 나다” สามารถใช้ได้หลายบริบทและเป็นสำนวนที่มีความยืดหยุ่น ในทางตรงกันข้าม การใช้กลุ่มคำ “열을 받다” กับสิ่งที่ไม่มีมนุษย์ เช่น “날씨가 열을 받았어” ทำให้ประโยคนั้นไม่เป็นธรรมชาติและไม่สามารถใช้งานได้ เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้กลุ่มคำ “화가 나다” เนื่องจากกลุ่มคำ “열을 받다” มักจะใช้ในกรณีที่เกิดจากการกระตุ้นจากภายนอก ซึ่งเมื่ออ้างอิงแนวคิดของ Lakoff (1996) ที่อธิบายว่าอารมณ์มักถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ “บรรจุอยู่” ในร่างกายหรือจิตใจของมนุษย์ ดังนั้น กลุ่มคำ “열을 받다” ที่มักใช้เมื่อเกิดจากการกระตุ้นจากภายนอก “ภายนอก” ที่กล่าวถึงนั้นจึงควรเป็นภายนอก “ร่างกาย” หรือ “จิตใจ” ของมนุษย์เสียมากกว่า

2.3 การใช้กลุ่มคำ “열을 받다” เมื่อได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยภายนอก

(8) 작년에도 그랬고 한국 오자마자 비 와서 열 받았는데 바로 다음날에 첫눈이네.

[ปีที่แล้วก็แบบนี้ พอถึงเกาหลีฝนก็ตก ทำให้หงุดหงิดมาก แต่พอวันถัดมาหิมะก็ตกเลย]

(9) 인터넷 왜 갑자기 끊기는데 열 받아¹. [อินเทอร์เน็ตทำไมถึงดับไปเฉย ๆ หงุดหงิดมาก]

จากตัวอย่าง (8) และ (9) กลุ่มคำ “열을 받다” ล้วนแต่เชื่อมโยงกับการกระตุ้นจากภายนอก เช่น การที่ฝนตกเมื่อมาถึงเกาหลี หรือปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ความโกรธที่เกิดขึ้นมักจะมีสาเหตุมาจากสิ่งกระตุ้นภายนอก ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ที่พบได้บ่อยในประโยคที่รวบรวมจาก Twitter ทั้งนี้ เมื่อแปลความหมายของประโยคที่ใช้กลุ่มคำ “열을 받다” ผู้เขียนเห็นว่าสามารถแปลด้วยกลวิธี “การปรับคำ” ได้ว่า “หงุดหงิด” (짜증나다) ซึ่งทำให้ประโยคมีความสละสลวยและธรรมชาติมากกว่าการแปลว่า “โกรธหรือโมโห”²

2.4 การเกิดความโกรธจากพลังภายใน : “화가 나다”

(10) 나 자신에게 화나 울다. [ฉันโกรธตัวเองจนร้องไห้]

(11) 나 자신에게 화나고 실망했다. [ฉันโกรธตัวเองและรู้สึกผิดหวัง]

การใช้กลุ่มคำ “화가 나다” ในตัวอย่าง (10) และ (11) แสดงถึงอารมณ์ที่เกิดจากภายในและปรากฏออกมาโดยมักจะตามด้วยการกระทำที่แสดงออกถึงอารมณ์ เช่น การร้องไห้หรือรู้สึกผิดหวัง ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีโครงร่างภาชนะ (Container Schema) ตามแนวคิดของ Johnson (1987)

2.5 การใช้ “화가 나다” เพื่อแสดงอารมณ์เกินจริงในด้านบวก : 귀여워서/사랑해서 + 화가 나다

(12) 너무 귀여워서 화가 나다. [น่ารักมากจนโมโห]

(13) 너무 사랑해서 화가 나다. [รักมากจนโมโห]

แม้ว่าการใช้คำว่า “귀여워서/사랑해서 화가 나다” ในตัวอย่าง (12) และ (13) จะไม่ตรงตามหลักไวยากรณ์แบบดั้งเดิม แต่จากผลการวิเคราะห์พบว่ามีความถี่ของการใช้ (사용 빈도) ที่บ่อยครั้ง กระทั่งเป็นข้อสังเกตที่น่าสนใจและอาจพิจารณาได้ว่ารูปแบบประโยคดังกล่าวมีแนวโน้มในการใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้นในภาษาเกาหลีสมัยใหม่ โดยเฉพาะในชุมชนออนไลน์อย่าง Twitter การใช้กลุ่มคำ “화가 나다” เพื่อแสดงอารมณ์เกินจริงในเชิงบวก โดยเฉพาะการใช้ร่วมกับคำว่า “귀엽다” หรือ “사랑하다” ซึ่งเป็นการเน้นว่าผู้พูดรู้สึกเช่นนั้นมากเพียงใด

อภิปรายผล

1. การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ของคำกริยา “나다” ในบริบทการแสดงออกทางอารมณ์

การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ของคำกริยา “나다” พบว่าเป็นวิธีการที่สำคัญในการแสดงออกทางภาษาของอารมณ์ โดยการแสดงภาพของพลังภายในที่สะสมและถูกปลดปล่อยออกมา คำกริยา “나다” ในความหมายเดิมหมายถึง “เกิดขึ้น” หรือ “ผุดออกมา” (Lian, 2014) แต่ในกรณีของการแสดงอารมณ์จะสร้างภาพของพลังภายในที่ถูกปลดปล่อยออกมาและเชื่อมโยงกับทฤษฎีโครงร่างภาชนะ (Container Schema) ซึ่งเป็นการแสดงภาพของการเกิดและการแสดงออกของอารมณ์ในรูปแบบเชิงเปรียบเทียบ โดยเฉพาะการใช้กลุ่มคำ “화가 나다” คำกริยา “나다” จะเน้นกระบวนการที่อารมณ์ถูกกระตุ้นหรือสะสมจากสิ่งเร้าภายนอกหรือสถานการณ์ที่ทำให้ความรู้สึกโกรธสั่งสมภายในและปรากฏออกมาอย่างธรรมชาติ การใช้สำนวนนี้ช่วยให้ผู้พูดภาษาเกาหลีสามารถ

¹ ประโยคตัวอย่างที่ (2) และ (9) คือประโยคเดียวกัน แต่นำมาวิเคราะห์ในบริบทที่ต่างกัน

² การแปลคำว่า “열을 받다” ว่า “หงุดหงิด” ในประโยคภาษาไทยเป็นไปตาม “แนวคิดการแปลข้ามวัฒนธรรม” (Cross-cultural Translation) ซึ่งอธิบายถึงการแปลข้อความที่ฝังแน่นอยู่ในบริบทวัฒนธรรมว่าไม่อาจแปลตรงตัวแบบคำต่อคำได้เสมอไป (Baker, 2000, อ้างถึงใน สัญฉวี สายบัว, 2564)

อธิบายกระแสของอารมณ์ภายในได้อย่างชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงการปลดปล่อยอารมณ์ออกมา เช่น การใช้รูปประโยค “단단히 화가 나다” (โกรธจัด) ซึ่งจะเน้นกระบวนการที่อารมณ์สะสมภายในและถูกระเบิดออกมา แสดงถึงพลังภายในที่เพิ่มขึ้นและการไหลของอารมณ์ที่รุนแรง คำกริยา “나다” จึงมีบทบาทในการเน้นการเปลี่ยนแปลงภายในของอารมณ์และช่วยให้สามารถอธิบายและแยกแยะประสบการณ์ทางอารมณ์ได้

2. ความหมายเชิงเปรียบเทียบของกลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다”

กลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” มีการสื่อความหมายถึงอารมณ์โกรธที่คล้ายคลึงกัน แม้ว่าในทางอุปลักษณ์เชิงมนทัศน์จะมีความแตกต่างที่น่าสนใจและควรแก่การพิจารณา กล่าวคือ กลุ่มคำ “화가 나다” จะเน้นกระบวนการของอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายใน ในขณะที่กลุ่มคำ “열을 받다” จะเน้นกระบวนการที่อารมณ์ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ภายนอก จากกระบวนการเกิดอารมณ์ที่แตกต่างดังกล่าว ผู้เขียนจึงพิจารณาว่าผู้พูดภาษาเกาหลีใช้กลุ่มคำทั้งสองนี้แตกต่างกันตามบริบทและสถานการณ์จะด้วยความตระหนักรู้หรือไม่ก็ดี โดยจำแนกกระบวนการสะสมและปลดปล่อยอารมณ์ภายในและการตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกและแสดงออกมาเป็นอารมณ์โกรธดังที่ได้กล่าวในผลการวิเคราะห์ประโยคข้างต้น

3. การสะท้อนบริบททางวัฒนธรรมและสังคมของผู้พูดภาษาเกาหลี

การใช้กลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” สะท้อนถึงบริบททางวัฒนธรรมและสังคมของผู้พูดภาษาเกาหลีอย่างลึกซึ้ง ในสังคมเกาหลีอารมณ์มักจะถูกอธิบายว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในอย่างรุนแรง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการแสดงออกของตัวตนและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ดังนั้น การใช้กลุ่มคำ “화가 나다” จึงเหมาะสมกับการเน้นพลังภายในที่เกิดขึ้นในกระบวนการแสดงอารมณ์ นอกจากนี้ ภาษาเกาหลีมักจะมีแนวโน้มในการแสดงออกเกินจริงหรือการให้ความรู้สึกแก่สิ่งต่าง ๆ เช่น การใช้รูปแบบประโยค “귀여워서 화가 나다” (น่ารักจนโมโห) สะท้อนถึงการแสดงอารมณ์เชิงบวกของผู้พูดที่ต้องการเน้นว่าความรู้สึกนั้นมากเพียงใด ทั้งนี้ รูปแบบประโยคดังกล่าวพบมากในโซเชียลมีเดียหรือชุมชนออนไลน์ สะท้อนถึงการได้รับความยอมรับของผู้ใช้ภาษาและมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นคำที่นิยมในอนาคต ในทางตรงกันข้าม กลุ่มคำ “열을 받다” เน้นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก โดยสังคมเกาหลีมักจะทำให้ความสำคัญกับการระบุสถานการณ์หรือสิ่งเร้าภายนอกที่เป็นที่มาหรือเหตุของอารมณ์ เมื่ออารมณ์เกิดขึ้นจึงถูกตีความว่าเป็นผลจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก

สรุป

บทความนี้ได้วิเคราะห์ความแตกต่างในการใช้กลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” ทั้งการใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ กระบวนการเกิดอารมณ์และความรุนแรงของอารมณ์ โดยสรุปผลการวิเคราะห์ประโยคของผู้ใช้ภาษาเกาหลี เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงรูปแบบทางภาษาที่ผู้พูดภาษาเกาหลีใช้ในการแสดงอารมณ์โกรธ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์โกรธที่เกิดจากภายในสู่ภายนอกหรืออารมณ์โกรธที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกและกระตุ้นความรู้สึกภายใน อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้มาจากการวิเคราะห์ประโยคที่รวบรวมจาก Twitter เท่านั้น ดังนั้น การศึกษาในอนาคตจึงควรมีการวิเคราะห์ตัวอย่างที่ครอบคลุมจากสื่อที่หลากหลายและพิจารณากลุ่มอายุและพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของผู้พูดประโยคนั้น ๆ ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบการใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ของกลุ่มคำ “화가 나다” และ “열을 받다” กับภาษาไทยว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้ ผู้เขียนเห็นว่าจะเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ภาษาเกาหลีผ่านมุมมองภาษาศาสตร์ปริชาณ ซึ่งจะช่วยให้วงการการศึกษาภาษาเกาหลีในประเทศไทยมีความลุ่มลึกยิ่งขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ซ์ชาติ ศรีลัมพ์. (2548). อุปลักษณ์ตามแนวคิดของภาษาศาสตร์ปริชาน. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 5(1), 1-15.
- ศุภชัย ตีระชัย. (2549). อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
<https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/4440?attempt=2&>
- สัญญาวิ สายบัว. (2564). *หลักการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 10). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Baek, M.-h. (2010). A study on the semantic extension of OUT and IN schemas: The cases of the verbs “나다” (to exit) and “들다” (to enter). *Discourse and Cognition*, 17(3), 111-138.
- Fauconnier, G., & Turner, M. (2002). *The way we think: Conceptual blending and the mind's hidden complexities*. Basic Books.
- Jang, C. H. (2024). *Analysis of synonymous meanings in Korean emotional adjectives* [Master's thesis, Chung-Ang University]. <https://www.riss.kr/link?id=T16954832>
- Jo, S. (2021). Comparison of the use of the verb “나다” in corpus among native speakers, Korean learners and textbooks: Focusing on semantic classes of connected nouns. *Bilingual Research*, 84, 369–392. <https://doi.org/10.17296/KORBIL.2021..84.369>
- Johnson, M. (1987). *The body in the mind: The bodily basis of meaning, imagination, and reason*. University of Chicago Press.
- Kövecses, Z. (2000). *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*. Cambridge University Press.
- Lakoff, G. (1996). *Moral politics: What conservatives know that liberals don't*. University of Chicago Press.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. University of Chicago Press.
- Lakoff, G., & Kövecses, Z. (1983). *The cognitive model of anger inherent in American English*. University of California at Berkeley.
- Lian, Z. (2014). The comparative study of the movement verb “nada” and “出”. *Journal of Chinese Studies*, 70, 135–159.
- Lin, P. (2024). Analyzing of the conceptualization of the up-down orientational metaphors in the Korean-Chinese dimensional adjective “높다 (high)”. *Journal of Chinese Linguistics in Korea*, 111, 33–57. <https://doi.org/10.38068/KJCL.111.2>
- National Institute of Korean Language. (2025). *Definition of “나다”(to emerge)*. Korean Dictionary. <https://krdict.korean.go.kr/tha/dicMarinerSearch/search?nation=tha&nationCode=3&ParaWordNo=&mainSearchWord=나다>

- National Institute of Korean Language. (2025). *Definition of “단단히” (firmly)*. Korean Dictionary. https://krdict.korean.go.kr/tha/dicMarinerSearch/search?nation=tha&nationCode=3&ParaWordNo=&mainSearchWord=단단히&_csrf=f0fd831c-6a0c-41c6-bcf1-1f45be30866c
- National Institute of Korean Language. (2025). *Definition of “화나다” (get angry)*. 우리말샘. <https://opendict.korean.go.kr/search/searchResult?query=화나다>
- Peña Cervel, M. S. (2006). *은유와 영상도식* [Metaphor and image schemas] (I. Ji-ryong & K. Donghwan, Trans.). Hankookmunhwasa. (Original work published 2003)